

NICOLAUS COPERNICUS

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

OMUL CARE A MUTAT SOARELE

PERSONAJUL: NICOLAUS COPERNIC

ANUL NAȘTERII/MORȚII: THORN, 1473/ FRAUENBURG,
1543

ȚARA DE ORIGINE: POLONIA

REZUMAT: Nicolaus Copernic s-a născut în 1473 și a murit în 1543. Folosind metoda științifică a studiului și a calculelor, el a demonstrat că în centru nu se afla Pământul, ci Soarele, în jurul căruia se învâрте totul. Aceasta a fost o revoluție care le-a permis oamenilor de știință care l-au urmat să facă noi descoperiri importante.

CUVINTE CHEIE: PĂMANT, REVOLUȚIE, ȘTIINȚĂ, ADEVĂR

GENUL: BIOGRAFIE

VARSTA: 7 - 8 ANI

AUTOR: Barbara Lachi

OMUL CARE A MUTAT SOARELE

Când se lăsa noaptea și cerul se umplea de multe puncte strălucitoare, lumina lor îi fermeca, îi uimea și poate chiar îi speria pe oamenii din trecut. Acele puncte de lumină, energie și materie, aceleași elemente din care sunt alcătuite toate ființele vii, au fost pentru mult timp un mister pe care omenirea a încercat să îl explice. Uneori, răspunsurile erau greșite, iar din aceste greșeli, ei au dezvoltat niște reguli, iar alteori, a fost necesar ca cineva să vină și să răstoarne aceste reguli, să facă o revoluție care să schimbe totul. Aceste puncte strălucitoare sunt stele și, ghiciți ce, chiar și soarele este o stea!

Pentru o lungă perioadă de timp, oamenii au decis că Soarele ar trebui să se rotească în jurul Pământului, care în schimb stătea fix și nemișcat în mijloc. Se părea că nimeni nu reușea să înlăture această idee din mințile oamenilor, atât de mult încât prinsese rădăcini adânci, excluzând toate celelalte idei.

Așezat pe acoperișul casei sale, cu cerul nemărginit deasupra lui, micul Nicolaus încerca să-i cerceteze adâncurile și secretele. Se întreba dacă într-adevăr era vina stelelor sau a planetelor faptul că el și cei trei frați ai săi erau orfani. Dacă într-adevăr viețile oamenilor sunt scrise în stele, Nicolaus dorea să găsească o modalitate de a le citi și de a le înțelege. Lacrimile i-au umplut ochii, ca și cum ar fi fost o lentilă pâlpâitoare. Nicolaus a privit cerul și a simțit că nici stelele, nici planetele nu erau de vină și că, secretele pe care le ascundeau erau de altă natură. Unchiul Lukas a fost cel care a avut grijă de Nicolaus și de cei trei frați ai săi. Mai presus de toate, el s-a dedicat educației lor, determinându-i să învețe. Nicolaus s-a mutat la Cracovia pentru a urma cursurile universitare, apoi la Viena și în cele din urmă în Italia.

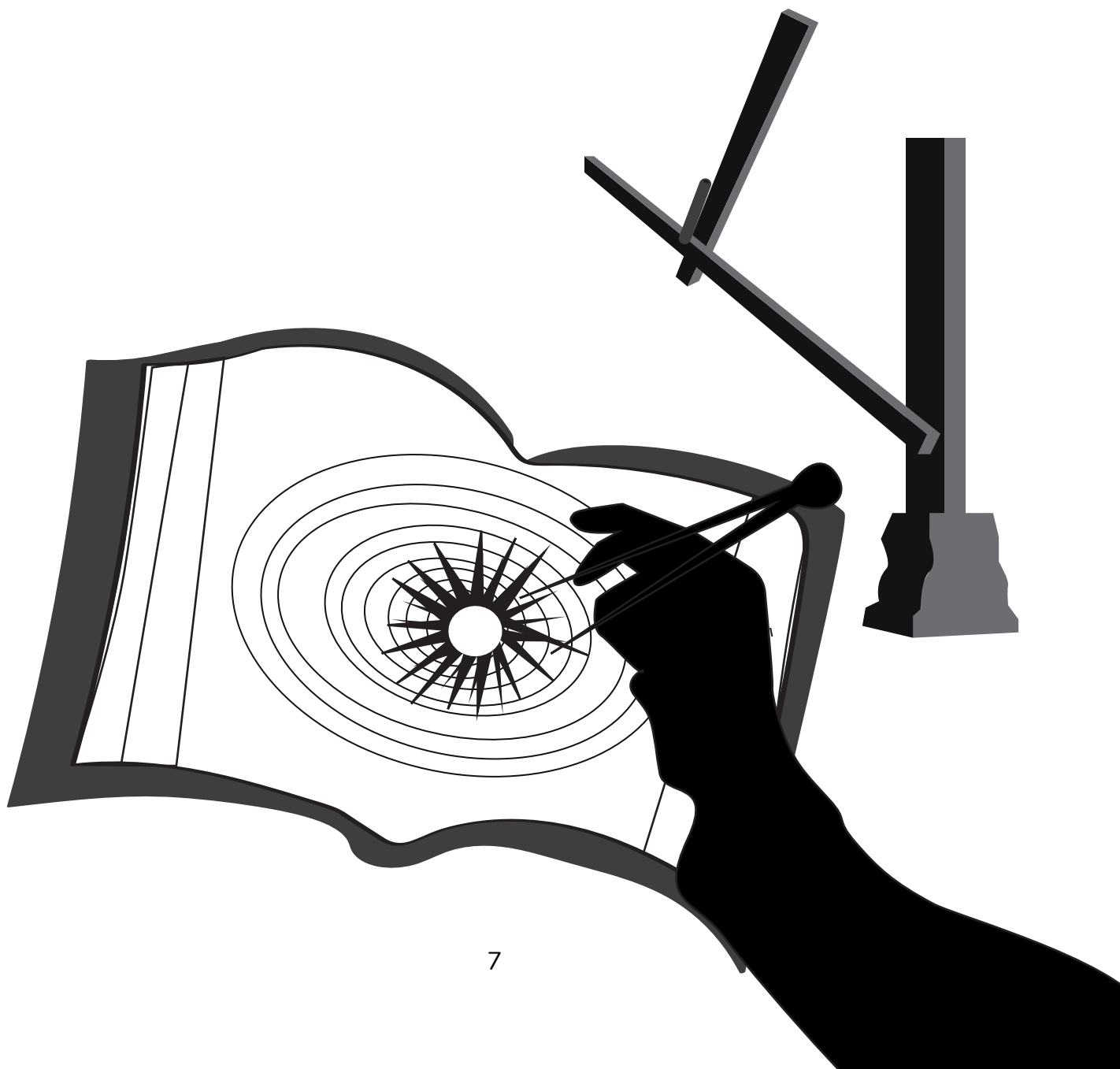

Filozofie, medicină, optică și pictură, matematică și astronomie, Nicolaus era interesat de toate, ca și cum cunoștințele nu ar fi fost niciodată de ajuns. Într-o zi, a venit de departe vestea că un om pe nume Cristofor Columb, care plecase din Spania pentru a ajunge în Indii, s-a trezit în schimb pe un pământ necunoscut, dovedind astfel că pământul este rotund, dacă mai exista vreo îndoială. Nicolaus s-a întrebat câte alte lucruri ar mai putea fi descoperite, câte alte secrete și minuni ar putea fi dezvăluite. În orașele italiene în care studia, părea să existe o mare fervoare pentru curiozitate și noi abordări. Nicolaus se simțea învăluit și stimulat să caute noi adevăruri. Toată natura părea pregătită să își dezvăluie secretele.

A întâlnit mari artiști și gânditori, precum Michelangelo, Leonardo da Vinci și celebrul astronom Novara, care i-a devenit tutore. În mintea sa au apărut idei noi, iar Soarele și Pământul și-au schimbat pozițiile: Nicolaus era din ce în ce mai convins că Soarele se afla în centrul spațiului și nu Pământul, așa cum repeta toată lumea. După ce a absolvit, Nicolaus s-a întors acasă pentru a-și îndeplini îndatoririle de administrator al diecezei de Frauemburg. Îi vindeca pe bolnavi pregătind medicamente, aducea apă în oraș cu o mașină ingenioasă, transportând-o de la râu în sus pe deal. Dar singurul său gând constant, cel care îl făcea să se ridice din pat în fiecare dimineață, era poziția Soarelui și poziția Pământului. Mintea lui dorea să găsească o soluție mai simplă și care să aducă în sfârșit Soarele la locul său de drept.

În fiecare zi scruta cerul și își nota observațiile, nu numai pe hârtie, ci și pe pereții unei clădiri vechi, nu prea departe de casă. Asemenea paginilor unei cărți uriașe, era plină de calcule dense, cifre, de orbite și desene.

Nicolaus a poziționat „luneta optică”, singurul instrument de care dispunea, pentru a măsura înălțimea deasupra orizontului a stelelor sau distanța la care se aflau una față de cealaltă, iar apoi, folosindu-se de ochi, a scrutat și a urmărit traiectoria planetelor.

Folosind o oglindă, Nicolaus a înregistrat și marcat traseul soarelui pe peretele casei sale, săptămână de săptămână, pentru a dovedi că ceea ce gândise și își imaginase era adevărat. „Pământul, care se rotește în jurul unei axe înclinate, efectuează o revoluție completă în jurul Soarelui în decursul unui an. Ce descoperire! Ce lucru minunat!”, se gândea el în sinea lui, simțindu-se fericit și, în același timp, speriat. Cu cine ar putea să împărtășească aceste gânduri? Nu toată lumea ar fi înțeles, mulți ar fi râs de el, iar Papa l-ar fi considerat chiar un eretic: cine era acel nebun care voia să schimbe legile făcute de Dumnezeu?

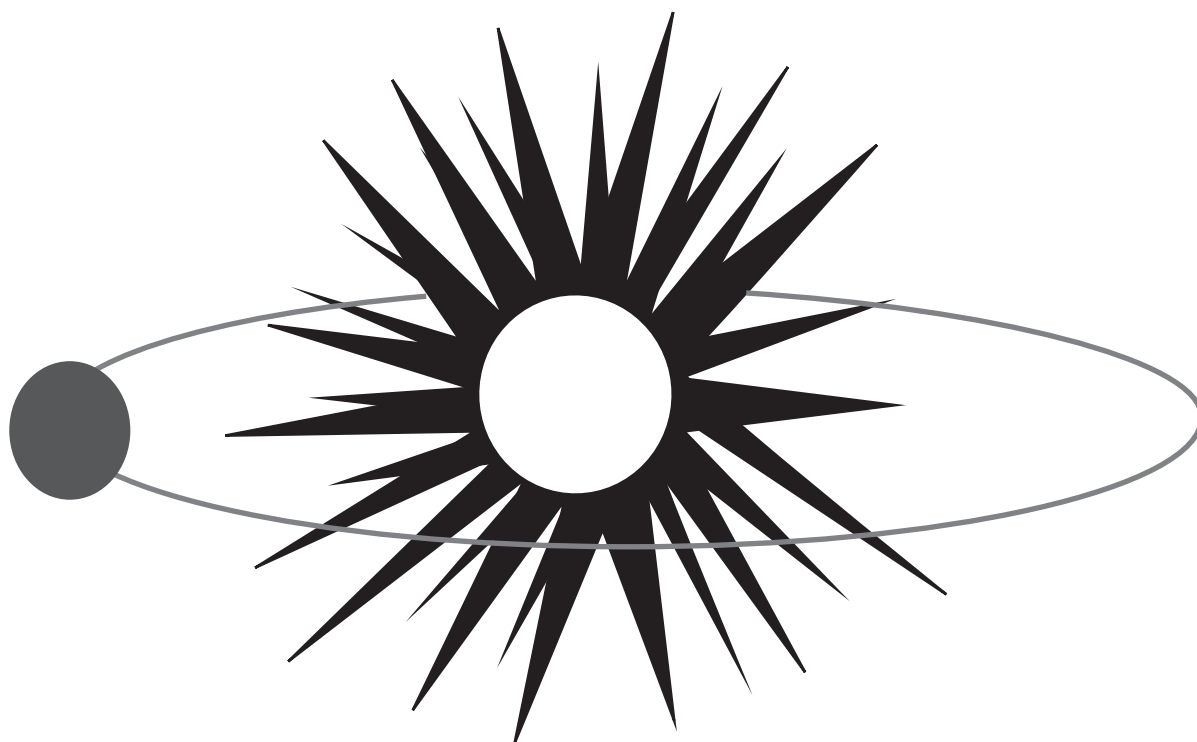
Cu trecerea anilor, Nicolaus era acum un om în vârstă când unul dintre manuscrisele sale, scris cu mulți ani înainte, a ajuns în mâinile unui tânăr matematician din Nürnberg: Giorgio Gioacchino Retico. „Niciodată nu am citit ceva mai frumos și mai convingător!”, a spus tânărul care, îndrăgostit de idee, a decis să îi ia legătura lui Nicolaus Copernicus.

„Este o revoluție!”, a exclamat Gioacchino. Probabil din cauza vârstei sale înaintate, Nicolaus și-a stăpânit entuziasmul. Se simțea fericit, dar și speriat. „Potrivit Bisericii, Dumnezeu a fost cel care a pus Pământul în centru, iar acum eu, un om simplu, pun Soarele pe umerii mei și îl mișc!”.

„Da”, s-a bucurat iarăși Gioacchino, „Nicolaus, ești ca Atlas, ai luat Pământul pe umeri și l-ai mișcat! Ești atât de mare încât toți ceilalți oameni de știință vor continua munca ta pentru a putea explora, studia și cerceta în continuare! Trebuie să-ți publicăm cartea!” Nicolaus era cât pe ce să cadă de surpriză și spaimă.

„Să o publicăm? Dar nu mă gândisem niciodată la asta. Am făcut toate astea pentru mine și pentru acei puțini care ar putea înțelege. Biserica de atunci putea chiar să mă trimită la moarte pentru asta. Poate că am calculat greșit... Sunt sigur că mulți se vor opune, și cei care nu vor crede niciodată!”

Dar Gioacchino era tânăr și nu era deloc speriat. Pentru prima dată, rezultatele nu se datorau unui singur experiment, ci erau rodul metodei științifice de studiu și calcul. Gioacchino era absolut sigur că calculele lor erau corecte și că cifrele nu puteau minți. A fost atât de insistent și de convingător încât cartea a fost dusă la Nürnberg de către cel mai important și faimos tipograf, Giovanni Petreio.

Titlul „DESPRE REVOLUȚIILE SFERELOR CEREȘTI” era perfect.

Nicolaus, cu ochii acum oboșiți, continua să observe cerul, ca în ziua aceea, cu mult timp în urmă, când urcase pe acoperiș, și simțea acum că poate nu totul, dar multe lucruri își ocupau, în sfârșit, locul care li se cuvenea. Simțea că propria sa intuiție a deschis o nouă cale pe care alții după el ar putea să o urmeze și, cu siguranță, să o folosească pentru a-și corecta greșelile. Vechiul sistem Ptolemeu folosit până atunci începea să arate fisuri din ce în ce mai mari.

Acel castel de nisip avea să se prăbușească în curând, arătând adevărul științific. Nicolaus, de-acum bătrân, se simțea foarte rău: își petrecea zilele în pat visând la cerul înstelat, la planete, la Pământ și la Soare, care strălucea la fel de strălucitor ca întotdeauna, în timp ce toate celelalte se roteau în jurul lui.

Când Gioacchino s-a întors în cele din urmă, aducând cu el un exemplar tipărit al cărții, Nicolaus abia a avut timp să o țină în mâini înainte de a închide ochii asupra lumii. Simțea că ceea ce făcuseră ei nu era doar o chestiune de cifre, ci poate că ceea ce mișcase cu adevărat Soarele și celelalte stele era dragostea... dragostea pentru știință și adevăr.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Tot conținutul este licențiat sub CC BY-NC-ND 4.0

Proiectul STORIAS este co-finanțat prin programul ERASMUS al Uniunii Europene. Conținutul său reflectă punctele de vedere ale autorilor, iar Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru orice utilizare a informațiilor din acestea.

(Cod proiect: 2021-1-FR01-KA220-SCH-000029483).